

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 11^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1930

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ὁ κ. *Μ. Κατσαράς* ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν ἀντιπρόεδρος αὐτῆς τοῦ ἔτους 1931.

Ὁ κ. *Γ. Σωτηριάδης* ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν ἀντιπρόεδρος αὐτῆς τοῦ ἔτους 1931.

Ὁ κ. *Ν. Ἐξαρχόπουλος* ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἀντιπρόεδρος αὐτῆς τοῦ ἔτους 1931.

Προκηρύσσεται ἡ πλήρωσις τριῶν τακτικῶν ἐδρῶν, δι' ἑνὸς λογοτέχνου, ἑνὸς θεολόγου καὶ ἑνὸς νομικοῦ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΧΗΜΕΙΑ. — Νέα μέθοδος ἐκμεταλλεύσεως τῆς σταφίδος ἀπὸ ἀπόψεως τρυγικῶν ἀλάτων*, ὑπὸ κ. *Κωνστ. Βέη*.

Ἡ μέχρι τοῦ 1927 ἐκμετάλλευσις τῆς σταφίδος ἀπὸ ἀπόψεως τρυγικῶν προϊόντων συνίσταται εἰς τὴν συλλογὴν ἀφ' ἑνὸς τοῦ ὀξύνου τρυγικοῦ καλίου τοῦ καθιζανομένου κατὰ τὴν οἰνοπνευματικὴν ζύμωσιν τοῦ ξηροσταφιδίτου, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ἐκ τῆς βινάσσης τούτου καθίζησιν τρυγικοῦ ἀσβεστίου διὰ προσθήκης ἀσβέστου.

* CONST. BEY. — Nouvelle méthode d'exploitation des raisins secs au point de vue de produits tartriques.

Τους κανόνες, καθ' οὓς δέον νὰ γίνεται ἡ τοιαύτη ἐξουδετέρωσις ἐμελετήσαμεν ἤδη ἀπὸ τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται εἰς σχετικὰς ἡμῶν δημοσιεύσεις εἰς τὸ *Δελτίον τῆς Φυσιολογικῆς Ἑταιρίας* καὶ εἰς τὸ *Bulletin de l'Association des Chimistes de Sucrierie et Distillerie*.

Τὸ μειονέκτημα τοῦ τρόπου τούτου τῆς ἐξαγωγῆς τρυγικῶν προϊόντων ἐκ τῆς ξηρᾶς σταφίδος συνίσταται κυρίως εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐγκαταστάσεως μεγάλων δεξαμενῶν πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῆς βινάσσης. Ἐπειδὴ τὸ Ἑλληνικὸν κλίμα εἶναι μᾶλλον θερμὸν, ἢ ψῦξις τῆς ἐξουδετερωμένης βινάσσης ἀποβαίνει δυσκολωτάτη κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας ἰδίως. Ὡς ἐκ τούτου ἐπέρχονται ἀπώλειαι τρυγικοῦ ἀσβεστίου ἐκ τῆς διαλυτότητος αὐτοῦ ἐν θερμῷ ὕδατι πολλακίς δὲ καὶ λόγῳ ζυμώσεων, αἵτινες καταστρέφουν μέρος τοῦ προϊόντος τούτου.

Ἀξιόλογον βῆμα προόδου πρὸς ἄρσιν τοῦ ἄνω μειονεκτήματος ἐπετέλεσεν ἡ μέθοδος τοῦ Χημικοῦ κ. Ι. Σταματελάκη, καθ' ἣν ὁ ζυμῶθεις ξηροσταφιδίτης μεταγίγνεται εἰς ἄλλην δεξαμενὴν καὶ ἐξουδετεροῦται δι' ἀσβέστου αὐτὸς οὗτος καὶ οὐχὶ ἡ βινάσσα του, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου παραλαμβάνεται ἢ κατὰ τὴν οἰνοπνευματικὴν ζύμωσιν ἀποτεθεῖσα οἰνολάσπη. Ἄλλ' ἡ μέθοδος αὕτη παρουσιάζει δυσκολίας πλύσεως τοῦ τρυγικοῦ ἀσβεστίου, ἐκτὸς δὲ τούτου παραλαμβάνει μέγα μέρος τοῦ ἐν τῇ σταφίδι τρυγικοῦ ὀξέος ὑπὸ μορφήν ἀκαθάρτου ὀξύνου τρυγικοῦ καλίου (κοινῶς οἰνολάσπης), ὑπὸ μορφήν δηλαδὴ προϊόντος ἐμπορικῆς ἀξίας κατωτέρας τῆς τοῦ ἀντιστοίχου τρυγικοῦ ἀσβεστίου.

Κατὰ τὸ 1927 ἤρχισα τὴν μελέτην τοῦ λίαν ἐνδιαφέροντος τὴν Ἑλληνικὴν οἰνοπνευματοποιίαν ζητήματος τούτου· ἀποτέλεσμα δὲ τῆς μελέτης ταύτης ὑπῆρξεν ἡ νέα μέθοδος ἐκμεταλλεύσεως τῆς σταφίδος ἀπὸ ἀπόψεως τρυγικῶν ἀλάτων, ἣν ἐν βραχεῖα περιλήψει ἐκθέτω κατωτέρω καὶ δι' ἣν ἔλαβον ἤδη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Οἰκονομίας προνόμιον ἐφευρέσεως.

Τὸ γλεῦκος τῆς ξηρᾶς σταφίδος ἀναλύεται σχετικῶς πρὸς τὴν ὀξύτητα αὐτοῦ καὶ προσδιορίζονται συμφώνως πρὸς προγενεστέρως ἡμῶν δημοσιεύσεις ἡ ὀλικὴ ὀξύτης, ἢ ὀξύτης ἐλευθέρου τρυγικοῦ ὀξέος, ἢ ὀξύτης ὀξύνου τρυγικοῦ καλίου, ὡς καὶ αἱ ὀξύτητες, ἃς ἀπεκάλεσα μηλικὴν καὶ πηκτικὴν. Τὸ γλεῦκος τοῦτο ἐξουδετεροῦται δι' ἀσβέστου βαθμιαίως καὶ προϊούσης τῆς ζυμώσεως, τηρουμένων τῶν κανόνων, οὓς ἔθεσα, προκειμένου περὶ ἐξουδετερώσεως τῆς βινάσσης τοῦ ξηροσταφιδίτου. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς ζυμώσεως ἀφήνεται ὁ ξηροσταφιδίτης ἐν ἡρεμίᾳ ἐπὶ μίαν ἡμέραν εἰσέτι καὶ κατόπιν μεταγίγνεται διὰ νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἀπόσταξιν. Τὸ ἀπομένον τρυγικὸν ἀσβέστιον ἀφ' οὗ πλυθῇ διὰ ψυχροῦ ὕδατος συλλέγεται καὶ ξηραίνεται ὡς συνήθως. Ἡ περιεκτικότης του εἰς τρυγικὸν ὀξὺ ὑπερβαίνει, καλῶς ἐκτελουμένης τῆς ἐργασίας τῆς ἐξουδετερώσεως, τὸ 50 %.

τοῦ ν' ἀποχύνεται τὸ ἐξουδετερωθὲν ὑγρὸν εἰς 25⁰ μέχρι 30⁰ καὶ τοῦ νὰ παραλαμβάνωμεν ἐξ οἴνουπνευματικοῦ διαλύματος τὸ τρυγικὸν ἀσβέστιον καθισταμένης οὔτω μικροτέρας τῆς διαλυτότητος αὐτοῦ εἰς τὸ ἀποχυνόμενον ὑγρὸν. Ἄλλὰ καὶ ἄλλο μέγα πλεονέκτημα παρουσιάζει ἡ μέθοδος αὕτη· ὅτι δηλαδὴ τὸ πλεῖστον τοῦ τρυγικοῦ ὀξέος ἀποκερδαίνεται ὑπὸ μορφὴν τρυγικοῦ ἀσβεστίου περιοριζομένης τῆς οἰνολάσπης εἰς ποσὰ σχεδὸν ἀσήμαντα.

Δυνάμεθα οὐχ' ἤττον νὰ ἐξουδετερώσωμεν τὸ γλεῦκος τοῦ ξηροσταφιδίτου ἐν θερμῷ περὶ τοὺς 70⁰, εἰς ἣν περίπτου θερμοκρασίαν ἐξέρχεται τῶν καδῶν τῆς ἐκχυλίσεως. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει ν' ἀναπληρώσωμεν τὴν τυχὸν ἔλλειψιν μηλικῆς ὀξύτητος διὰ προσθήκης θειϊκοῦ ὀξέος ἢ νὰ ἐξουδετερώσωμεν ἐν μέρει ἐν θερμῷ καὶ ἐν μέρει ἐν ψυχρῷ, ἤτοι ἀφ' οὗ τὸ ὑγρὸν ὑποβληθῆ εἰς οἰνοπνευματικὴν ζύμωσιν καὶ παραχθῆ ἐπαρκῆς πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐλλείματος μηλικῆς ὀξύτητος ποσότης ἠλεκτρικοῦ ὀξέος.

Ἐννοεῖται ὅτι δίδομεν ἐνταῦθα μόνον τὰς γενικὰς γραμμὰς τῆς ἡμετέρας μεθόδου ἐπιφυλασσόμενοι νὰ δημοσιεύσωμεν τὰς λεπτομερείας εἰς περιοδικὰ διαθέτονα περισσότερον χῶρον.

Δὲν κρίνω ἄσκοπον νὰ σημειώσω ἐνταῦθα ὅτι ἡ μέθοδος ἡμῶν αὕτη ἐφαρμοσθεῖσα ἐν μεγάλῳ παρὰ τῆς Ἑταιρίας Οἴνων καὶ Οἰνοπνευμάτων ἀπέδωκεν ἀποτελέσματα σύμφωνα πρὸς θεωρητικὰς ἡμῶν προβλέψεις ἀπὸ βιομηχανικῆς ἀπόψεως.

Θεωρῶ ἐπίσης καθήκον μου νὰ ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τοὺς χημικοὺς κ. κ. Ἄλ. Οἰκονόμου καὶ Γεώργ. Ζέππον, οἵτινες ἐξετέλεσαν πλῆθος ἀναλύσεων καὶ πειραμάτων σχετικῶν πρὸς τὸ εἰρημένον θέμα, παρασχόντες οὕτως ἀξιόλογον συμβολὴν πρὸς ἐπίλυσιν του.

RÉSUMÉ

Dans l'ancienne méthode on procédait à la neutralisation par la chaux des vinasses provenant de la distillation des vins de raisins secs. Dans la méthode que je propose on neutralise partiellement à chaux ou bien à froid le moût des raisins secs et on accomplit la neutralisation sur le moût en fermentation en se basant toujours sur les règles que j'ai posées pour les vinasses des raisins secs.

La Société Hellénique de Vins et Spiritueux a déjà appliqué la susdite méthode avec des résultats très satisfaisants.